ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1948

Vyhlásené: 14.12.1948 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

265

Vládne nariadenie

zo dňa 3. decembra 1948

o vyznamenaniach za zásluhy o výstavbu štátu a za vynikajúce pracovné výkony

So súhlasom prezidenta Československej republiky nariaďuje vláda podľa §§ 1 a 4 zákona zo dňa 21. októbra 1936, č. 268 Sb., o radoch a tituloch, v znení zákona zo dňa 25. marca 1948, č. 55 Sb., a so zreteľom k čl. III, ods. 2 posledne uvedeného zákona:

§ 1

Aby sa ocenilo budovateľské úsilie, nadšenie pracujúceho ľudu a výsledky pracovného socialistického súťaženia, zakladá sa Československé vyznamenanie práce pre jednotlivé osoby a pre pracovné súbory s troma stupňami.

§ 2

(1) Za zásluhy o hospodársku výstavbu štátu v duchu socialistickom a za vynikajúce pracovné výkony, zvlášte víťazov pracovných súťaží, môže sa udeliť Československé vyznamenanie práce, a to:

a) jednotlivým osobám zlatá medaila „Hrdina práce“, spojená s čestným titulom „hrdina práce“ ako I. stupeň, strieborná medaila „Za zásluhy o výstavbu“ ako II. stupeň a bronzová medaila „Za pracovnú obetavosť“ ako III. stupeň,

b) pracovným súborom čestný putovný prapor „Hrdinom práce“ ako I. stupeň, čestný putovný práporec „Bojovníkom práce“ ako II. stupeň a čestný putovný práporec „Úderníkom práce“ ako III. stupeň.

(2) Za tie isté zásluhy môže byť jednotlivým osobám alebo pracovným súborom prejavené uznanie.

(3) Podrobnejšie predpisy o týchto vyznamenaniach obsahujú stanovy, ktoré sú pripojené k tomuto nariadeniu ako jeho súčiastka.

§ 3

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia; vykoná ho minister sociálnej starostlivosti po dohode so zúčastnenými členmi vlády.

Zápotocký v. r.

Erban v. r.

Stanovy
vyznamenania za zásluhy o výstavbu štátu a za vynikajúce pracovné výkony
Čl. I.

Československé vyznamenanie práce sa zakladá so súhlasom prezidenta republiky vládnym nariadením ako vyznamenanie pre jednotlivca alebo súbory osôb, ktoré vynikajúcimi pracovnými výkonmi prispeli na hospodársku výstavbu štátu v socialistickom duchu.

Čl. II.

(1) Československé vyznamenanie práce, udelené jednotlivcom, má tri stupne, a to:

a) I. stupeň, ktorým je zlatá medaila „Hrdina práce", spojená s čestným titulom „hrdina práce",

b) II. stupeň, ktorým je strieborná medaila „Za zásluhy o výstavbu" a

c) III. stupeň, ktorým je bronzová medaila „Za pracovnú obetavosť".

(2) I. stupeň môže sa udeliť osobám, ktoré si získaly mimoriadne zásluhy o hospodársku výstavbu štátu vynikajúcou priekopníckou činnosťou, ktorá prispela na rozvoj tak širokého hospodárskeho úseku, že to svojimi dôsledkami zasahuje život celého štátu.

(3) II. stupeň môže sa udeliť osobám, ktoré si získali mimoriadne zásluhy za hospodársku výstavbu štátu.

(4) III. stupeň môže sa udeliť osobám, ktoré sa stali vysokou pracovnou výkonnosťou a obetavou prácou vynikajúcimi vzormi v plnení pracovných úloh, získali pre nasledovanie i ďalších pracovníkov a tak sa zaslúžili o hospodársku výstavbu štátu.

Čl. III.

(1) Československé vyznamenanie práce, udelené pracovným súborom, má tri stupne, a to:

a) I. stupeň, ktorým je čestný putovný prápor „Hrdinom práce",

b) II. stupeň, ktorým je čestný putovný práporec „Bojovníkom práce",

c) III. stupeň, ktorým je čestný putovný práporec „Úderníkom práce".

(2) I. stupeň môže sa udeliť pracovným súborom, ktoré vysokou výkonnosťou predstihly ostatné pracovné súbory v odbore zvláštneho hospodárskeho významu a prispeli tak mimoriadne na budovateľské úsilie o hospodársku výstavbu štátu.

(3) II. stupeň môže sa udeliť pracovným súborom, ktoré si získali mimoriadnu zásluhu o výstavbu štátu tým, že svojou vysokou výrobnosťou predstihli ostatné pracovné súbory v širšom významnom hospodárskom odbore alebo ktoré výsledkami svojej práce dosiahli mimoriadny úspech ďalekosiahleho verejného významu.

(4) III. stupeň môže sa udeliť pracovným súborom, ktoré svojou vysokou výrobnosťou alebo vynikajúcimi úspechmi vo vedeckej, výskumnej, správnej alebo kultúrnej činnosti sa stali vzormi pracovným súborom toho druhu v plnení pracovných úloh a tak sa zaslúžili o hospodársku výstavbu štátu.

Čl. IV.

Za vynikajúce výkony verejného významu v hospodárskej alebo správnej činnosti, vo vede, v technike alebo na poli kultúrnom môže sa jednotlivcom alebo pracovným súborom prejaviť uznanie za zásluhy.

Čl. V.

(1) Medaila udeľovaná jednotlivcom má tvar guľatého terča z kovu v priemere 36 mm, je dvojstranná a nosí sa na stuhe červenej farby, 38 mm širokej. Na líci medaily je znázornená postava muža vpravo hľadiaceho, držiaceho pravou rukou kladivo, oprené násadou o koleno pravej nohy, spočívajúcej na stupni. Ľavou rukou drží rukoväť pluhu. V pozadí je znázornená ťažná veža, huta a dva stožiare elektrického vedenia. V hornej časti medaily je rovnobežne s okrajom nápis „Práci česť". Na rube medaily je vyobrazenie leva z malého štátneho znaku Československej republiky. I. stupeň medaily je strieborný, celý v ohni pozlátený a má na rube pod vyobrazením leva nápis „Hrdina práce". II. stupeň je celý strieborný a má na rube pod vyobrazením leva nápis „Za zásluhy o výstavbu". III. stupeň je z bronzu a má na rube pod vyobrazením leva nápis „Za pracovní obětavost". Medaila je pripevnená na stuhe závesným krúžkom. Ak sa nenosí medaila in natura, nosí sa stužka 38 mm dlhá a 10 mm široká s miniatúrou príslušného stupňa medaily.

(2) Čestný putovný prápor „Hrdinom práce" je obdĺžnikového tvaru rozmerov 100 cm x 80 cm. Je zhotovený z prírodného hodvábu červenej farby. Okraj práporu je 8 cm široký, bielej farby so striedavými červenými a modrými prúžkami. Na lícnej strane práporu je vzpriamený strieborný dvojchvostý lev, hľadiaci vpravo. Jazyk, drapy a parta leva sú farby zlatej. Lev nesie na prsiach červený štítok s troma modrými vrchmi. Na prostrednom vyššom vrchu je vztýčený strieborný patriarchálny kríž. Pod týmto vyobrazením leva je nápis „Hrdinům práce" v zlatej farbe. Na rube práporu je symbolické znázornenie práce, skladajúce sa z ozubeného kola v kolmej polohe, kosáka, kladiva a kružidla, dve lipové ratolesti a nápis „Práci česť" v zlatej farbe. Prápor je pripevnený na drevenej žrdi, dlhej 220 cm a ukončenej kovovou pozlatenou hlavicou.

(3) Čestný putovný práporec „Bojovníkom práce" je obdĺžnikového tvaru rozmerov 80 cm x 64 cm. Je zhotovený z vlnenej tkaniny červenej farby. Okraj práporca je 7 cm široký, bielej farby, so striedavými červenými a modrými prúžkami. Na lícnej strane práporca je vzpriamený strieborný dvojchvostý lev, hľadiaci vpravo. Jazyk, drapy a parta leva sú žltej farby. Lev nesie na prsiach červený štítok s troma modrými vrchmi. Na prostrednom vyššom vrchu je vztýčený strieborný patriarchálny kríž. Pod týmto vyobrazením leva je v žltej farbe nápis „Bojovníkům práce". Na rube práporca je symbolické znázornenie práce, skladajúce sa z ozubeného kola v kolmej polohe, kosáka, kladiva a kružidla. Pod týmto obrazom je v žltej farbe nápis „Práci česť". Práporec je pripevnený na žrdi, dlhej 200 cm a zakončenej kovovou postriebrenou hlavicou.

(4) Čestný putovný práporec „Úderníkom práce", je obdĺžnikového tvaru rozmerov 80 cm x 64 cm. Je zhotovený z bavlnenej tkaniny červenej farby. Okraj práporca je 7 cm široký, bielej farby, so striedavými červenými a modrými prúžkami. Na lícnej strane práporca je vzpriamený biely dvojchvostý lev, hľadiaci vpravo. Jazyk, drapy a parta leva sú farby žltej. Lev nesie na prsiach červený štítok s troma modrými vrchmi. Na prostrednom vyššom vrchu je vztýčený biely patriarchálny kríž. Pod týmto vyobrazením leva je v žltej farbe nápis „Úderníkům práce". Na rube práporca je symbolické znázornenie práce, skladajúce sa z ozubeného kola v kolmej polohe, kosáka, kladiva a kružidla. Pod týmto obrazcom je v žltej farbe nápis „Práci česť". Práporec je pripevnený na žrdi, dlhej 200 cm a zakončenej kovovou hlavicou.

Čl. VI.

(1) Československé vyznamenanie práce udeľuje prezident republiky na návrh vlády.

(2) Uznanie za zásluhy prejavuje prezident republiky, vláda alebo príslušný člen vlády.

Čl. VII.

Československé vyznamenanie práce nasleduje v poradí za československými radmi a za Československým vojnovým krížom z r. 1939.

Čl. VIII.

(1) Vyznamenania podľa tohto nariadenia sa udeľujú bezplatne.

(2) Zároveň s vyznamenaním sa odovzdáva vyznamenanej osobe alebo vyznamenanému súboru diplom o tom, že vyznamenanie bolo udelené.

Čl. IX.

(1) Vyznamenaný stráca vyznamenanie, ak bol súdom právoplatne odsúdený pre trestný čin, ktorý má vzápätí stratu tuzemských i cudzozemských radov, vojenských i občianskych vyznamenaní a čestných odznakov.

(2) Vyznamenanie môže sa odňať, ak sa dopustí vyznamenaný po jeho udelení konania, ktoré ho robí nehodným vyznamenania, alebo ak vyšli na javo dodatočne skutočnosti, svedčiace o tom, že vyznamenanie bolo udelené nezaslúžene.

Čl. X.

Ak zomrela vyznamenaná osoba, ponecháva sa vyznamenanie i diplom jej dedičom na pamiatku. Nesmú však vyznamenanie nosiť.

Čl. XI.

Veci vyznamenania za zásluhy o výstavbu štátu a za vynikajúce pracovné výkony spravuje Ministerstvo sociálnej starostlivosti.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.